

AMZA SĂCEANU

STAGIUNEA BUCUREȘTEANĂ 1972—1973

Realizări și proiecte

Desfășurată în lumina programului ideologic al partidului, a sarcinilor izvorite din Documentele Congresului al X-lea și ale Conferinței Naționale, documente care jalonează dezvoltarea întregii noastre vieți materiale și spirituale, stagiunea teatrală bucureșteană 1972/1973 s-a caracterizat prin efortul sporit al organizațiilor de partid, al creatorilor și oamenilor de teatru pentru creșterea rolului teatrului în ridicarea nivelului de cultură al maselor, în formarea și dezvoltarea conștiinței lor socialiste.

În ansamblu se poate aprecia că această stagiune marchează un progres în raport cu cele anterioare, în promovarea unui program artistic mai precis conturat, de pe poziția unor opțiuni politico-ideologice și estetice clare, angajate, cu o structură mai corespunzătoare. Astfel în stagiunea 1972/1973 teatrele dramatice bucureștene au prezentat 43 de premiere din care 19 piese din dramaturgia românească contemporană, 7 piese din dramaturgia țărilor socialiste, 5 piese din dramaturgia clasică universală, 4 piese din dramaturgia clasică românească și 8 piese din dramaturgia occidentală. La acestea se adaugă 12 spectacole de poezie ale teatrelor dramatice, 11 premiere ale teatrelor muzicale (Opera, Opereta, Teatrul „C. Tănase“), 10 prime audiții din repertoriul muzicii universale, 8 prime audiții de muzică românească, 5 premiere ale Teatrului „Tândărică“, precum și 5 premiere ale Circului de Stat.

În total, instituțiile de spectacole din Capitală au prezentat în stagiunea trecută 94 de premiere față de 80 în stagiunea anterioară, o contribuție mai deosebită aducând în acest sens Teatrul Național, Teatrul Giulești, Filarmonica, precum și Teatrul de Operetă.

Analiza repertoriului stagiunii trecute relevă preocuparea sporită a teatrelor bucureștene pentru promovarea prioritara a piesei românești. Este grăitor în acest sens faptul că, în București, au avut loc în această stagiune 19 premiere cu piese originale, față de numai 4 premiere absolute în stagiunea precedentă.

Totodată s-a acordat o mai mare atenție asigurării celor mai bune distribuții pieselor românești, cit și condițiilor de montare și programării corespunzătoare a acestora. Ca urmare, stagiunea 1972/1973 a consemnat câteva realizări de prestigiu printre care: *Un fluture pe lampă* de Paul Everac, *Zodia taurului* de Mihnea Gheorghiu, *A doua față a medaliei* de I. D. Sirbu (Teatrul Național), *Puterea și Adevărul* de Titus Popovici (Teatrul „Bulandra“), *Casa care a fugit pe ușă* de Petru Vintilă (Teatrul Giulești), *Culorile nemuririi* de Ștefan Tita (Teatrul Evreiesc), *Ion Vodă cel Cumplit* de Gh. Dumitrescu (Opera Română) și altele, lucrări care abordează probleme importante din istoria și realitățile noastre contemporane, cu un puternic suflu patriotic și revoluționar.

Față de alte stagioni, în stagiunea 1972/1973 s-a constatat o creștere a preocupărilor pentru realizarea numărului de premiere propus la începutul stagiunii. Pe ansamblul teatrelor, repertoriul a fost realizat într-o ritmicitate medie de o premieră la mai puțin de patru zile.

E adevărat, nu toate teatrele și-au îndeplinit integral programul de premiere. Au înregistrat unele restanțe Teatrul de Comedie, Teatrul „Bulandra“, Opera Română. Dar cele mai multe din spectacolele respective se află în faze avansate de lucru, urmând a fi prezentate publicului la începutul stagiunii viitoare (Teatrul de Comedie: *Volpone* de Ben Jonson, Teatrul „Bulandra“: *Casa de mode* de Theodor Mănescu, Opera Română: *Olandezul zburător* de Richard Wagner.)

De asemenea, în pofida discuțiilor repetate cu autorii și cu toate eforturile colectivelor artistice ale teatrelor, nu toate piesele jucate au avut nivelul calitativ dorit. Ne gândim la piese ca, de pildă, *Noaptea nechemată* de Al. T. Popescu (Teatrul „Nottara“), *Indienii* de Arthur Kopitt (Teatrul de Comedie), *Harapnicul fermecat* de B. Andras (Teatrul „I. Creangă“), care, datorită tocmai unor asemenea deficiențe, au avut și un slab ecou în rindul publicului.

Pentru întărirea continuă a relațiilor teatrelor cu publicul, pe lângă preocuparea pentru asigurarea unui repertoriu corespunzător și a unei mai bune calități artistice a spectacolelor, au fost inițiate o serie de acțiuni pentru atragerea unor categorii cit mai largi de spectatori, în primul rind tineri. Printre acestea se numără „Săptămîna teatrului“ (organizată de opt teatre dramatice bucureștene) care a prilejuit un larg și eficient dialog cu publicul, bucurîndu-se de apreciere din partea acestuia, precum și „Luna comediei“ (organizată de Comitetul de cultură și educație socialistă, în perioada 23 iunie—23 iulie la sala Comedia a Teatrului Național) în cadrul căreia au fost prezentate 36 de spectacole, dintre care 6 premiere: *Dona Diana* de Camil Petrescu (Teatrul Național), *Hotelul astenicilor* de I. D. Șerban, *Aici a dormit George Washington* de Kauffman și Moss Hart (Teatrul „Nottara“), *A opta minune* de Alexandru Lungu (Teatrul Mic), *Scufița Roșie* de Evghenii Șvarț (Teatrul Giulești).

În aceeași ordine de idei, în această stagiune, instituțiile artistice bucureștene au organizat peste 120 de manifestări în fabrici, uzine, mari întreprinderi, cu spectacole urmate de discuții, recitaluri de poezie și întâlniri ale actorilor cu publicul. Filarmonica „George Enescu“ a organizat o stagiune permanentă pentru studenți și tineret, prezentînd și un ciclu de inițiere muzicală sub forma concertelor-lecție. Au fost prezentate spectacole în cartiere, la case de cultură, cluburi, cămine culturale. În colaborare cu Inspectoratul școlar al municipiului București, în perioada vacanțelor de iarnă și de primăvară au fost prezentate peste 200 de spectacole în matinee speciale pentru elevi, cu un repertoriu adecvat și legat de programa analitică a școlii. O activitate rodnică în acest sens au desfășurat Teatrele „Nottara“ și Giulești și Filarmonica.

Tot în stagiunea aceasta a fost inițiată „patronarea artistică“ de către teatre a unor formații de amatori din școli și întreprinderi; acțiune menită să contribuie la ridicarea nivelului artistic și de dotare materială a respectivelor formații, cit și la popularizarea teatrului și a activităților sale.

Au crescut în această stagiune preocuparea și simțul de responsabilitate ale comitetelor oamenilor muncii pentru mai buna folosire a personalului artistic din teatre. S-a urmărit astfel, fie includerea în repertoriu a unor piese cu distribuții mai bogate, care să fie sluțite exclusiv de actori din teatrul respectiv, fie promovarea practicii dublurii pentru anumite roluri. Au fost create în acest chip condiții mai bune pentru o programare rațională a spectacolelor, precum și pentru afirmarea tuturor actorilor, diminuîndu-se considerabil numărul colaboratorilor externi și, totodată, îmbunătățindu-se climatul de muncă și de creație în teatre. www.cimec.ro

O atenție mai mare s-a acordat atragerii la dezbaterea și soluționarea problemelor privitoare la activitatea teatrului, a comuniștilor și a celorlalți salariați. Organizațiile de partid din teatre analizează mai frecvent feluritele aspecte sub care se înfățișează repertoriile din punctul de vedere al orientării și al realizării artistice. În acest an, de pildă, organizațiile de partid din teatre au pus în dezbatere, în adunări generale deschise, proiectul de repertoriu pentru stagiunea viitoare. De asemenea, a intrat în practică curentă discutarea, în comitetele oamenilor muncii, a concepției regizorale și scenografice a fiecărui spectacol, înainte de începerea repetițiilor. Se contribuie astfel la creșterea responsabilității comuniștilor și a celorlalți oameni ai muncii față de bunul mers al activității în teatre, la asigurarea unui climat de angajare și exigență în efortul lor comun artistic.

Continuând experiența bună, dobândită în stagiunea trecută, proiectul de repertoriu pentru stagiunea 1973/1974 urmărește să răspundă în mai mare măsură necesităților de promovare a creației originale cu caracter militant, revoluționar, de reprezentare a unor valoroase lucrări din literatura dramatică actuală a țărilor socialiste, de selectare mai riguroasă și pe criterii ideologice ferme a valorilor din dramaturgia universală clasică și contemporană.

Din cele 50 de noi titluri propuse, 31 sînt piese românești (dintre care 25 contemporane și 6 clasice), 9 aparțin literaturii clasice universale, 6 dramaturgiei occidentale contemporane, iar 3 dramaturgiei din țările socialiste. La acestea se vor adăuga 8 spectacole de poezie pregătite de teatrele dramatice, 13 premiere ale teatrelor muzicale, 22 prime audiții ale Filarmonicii, 3 premiere ale Teatrului „Tîndărică” și 6 premiere ale Circului, ceea ce va însemna, pe ansamblul instituțiilor de spectacole bucureștene, un număr de 102 premiere. Dacă la acestea se adaugă și reluările unor lucrări jucate în stagiunile anterioare, care satisfac cerințele de ordin politico-ideologic și artistic și s-au bucurat de aprecierea publicului, rezultă că repertoriul total al teatrelor bucureștene va fi aceluși în stagiunea viitoare din 316 piese.

O atenție deosebită se va acorda promovării spectacolului patriotic, cu un bogat conținut politico-ideologic. Sala mare din noua clădire a Teatrului Național, care va fi inaugurată în toamna acestui an, va fi consacrată în exclusivitate organizării unor asemenea spectacole. În același timp, o preocupare sporită vor manifesta în acest sens și celelalte teatre din Capitală, care, în întîmpinarea celei de a 30-a aniversări a eliberării României de sub jugul fascist, vor pregăti cel puțin un spectacol cu o tematică adecvată evenimentului sărbătorit, care să înfățișeze tradițiile de luptă ale partidului și poporului nostru, să aducă în fața publicului probleme majore din viața și activitatea oamenilor muncii.

Pentru asigurarea condițiilor de desfășurare la un nivel corespunzător a stagiunii viitoare s-au luat o serie de măsuri. Astfel, deschiderea stagiunii 1973—1974 va avea loc în toate teatrele între 1—15 octombrie 1973, într-un cadru festiv, cu piese din repertoriul național.

Vor fi sporite preocupările în vederea activizării și diversificării relațiilor cu publicul prin prezentarea unor spectacole cu piese valoroase, cu un bogat conținut politic-educativ — în uzine, fabrici, case de cultură, școli. De asemenea, fiecare teatru va pregăti, în cadrul stagiunii 1973—1974, cite un spectacol de poezie.

Pentru a asigura ritmicitatea corespunzătoare a premierelor, pînă la 1 septembrie 1973, toate teatrele își vor stabili datele de realizare a acestora pe luni de apariție. În comitetele oamenilor muncii din teatre vor fi cooptați și specialiști din afara instituțiilor, precum: dramaturgi, critici, muzicologi, compozitori, ziariști, cercetători științifici, cadre didactice etc.